

Pandemija je utjecala na rad svih klinika KBC-a - s okruglog stola o COVID-19

Višu razinu stresa pokazali zaposlenici koji direktno rade s Covid pacijentima

RIJEKA PSIHLOGIJE Održan okrugli stol »Covid i mi - pogled iznutra - KBC Rijeka«

Nitko nije bio spreman na ovo što je donijela pandemija

Od sredine studenog do sredine prosinca kroz Covid respiracijski centar prošlo je pacijenata koliko u pola godine prođe kroz JIL na Sušaku. Imali smo dva do tri smrtna slučaja dnevno, rekla je Stella Gašparuš

Ingrid ŠESTAN KUČIĆ
Snimio Marko GRACIN

RIJEKA ▶ Za situaciju koja nas je dočekala s pandemijom nitko nije bio spreman. Dvadeset godina radim na jedinici intenzivnog liječenja i gledam teške bolesnike, ali ova situacija je izvan svega toga. Od sredine studenog do sredine prosinca kroz Covid respiracijski centar prošlo je pacijenata koliko u pola godine prođe kroz JIL na Sušaku. U tom smo periodu imali dva do tri smrtna slučaja dnevno i to ljudi koji su bili 1950. do 1970. godišta. Sve su to nečiji supružnici i očevi. To je poprilično teška situacija za nositi se s njom i bilo je dana kad sam se slomila i plakala zajedno s obiteljima. Često se u javnosti čuje da smo se školovali za to, ali na ovo nitko

nije bio spreman. Pitate se kako ste ostali normalni. Ostali smo normalni zahvaljujući jedan drugome - iznijela je svoja iskustva glavna sestra Centralnog respiracijskog centra KBC-a Rijeka Stella Gašparuš na sinočnjem okruglom stolu »Covid i mi - pogled iznutra - KBC Rijeka« koji je organizirao Zavod za kliničku, zdravstvenu i organizacijsku psihologiju u sklopu manifestacije »Rijeka psihologije«.

Dodajući da joj je to bilo prvo rukovodeće mjesto, Gašparuš je istaknula da je imala sreću što je dobila tim mladih, ambicioznih i veselih ljudi koji su si bili međusobna podrška i oslonac, jer teško da bi bilo tko izvana mogao razumjeti što proživljavaju.

- Posebno su nas veselili pacijenti koji su zdravi izašli iz bolnice te su nam se kasnije javljali da nam zahvale. Imali

smo s njima obiteljski odnos. Bio je kolega koji je svaki dan kupovao novine i nosio ih pacijentima koji su mogli čitati, a kad bi se netko odvojio od respiratora, nastojali smo mu ispuniti svaku želju. Iako je ovo ružna pandemija, moram priznati da sam naučila puno o ljudima, sustavu u kojem radim i da sam postala zadovoljnija kao osoba, kazala je Gašparuš.

Zaposlenici pod stresom

Dodajući kako je prošlo gotovo točno godinu dana od pojave prvog pozitivnog pacijenta u Rijeci, psiholog Srđan Radojčić kazao je da je do danas u Primorsko-goranskoj županiji zabilježeno 18 tisuća slučajeva zaraze, a gotovo svi pacijenti s indikacijama za liječenje liječeni su u KBC-u Rijeka. To je

zahtijevalo reorganizaciju cijelog sustava, što je bio veliki izazov. Izazov je bio raditi i u Covid info centru, gdje je šest tjedana volontirao psihijatar Dragan Lovrović.

- Riječ je o poprilično zahtjevnom poslu jer se susrećete s emocijama i nastojite obuzdati svoje emocije i biti što objektivniji, ali osnivanje Centra imalo je smisla, jer rasteretili su se oni koji su direktno radili s pacijentima, a obitelji su imale informaciju, kazao je Lovrović.

Iznoseći rezultate ankete u kojoj je sudjelovalo 22 posto zaposlenika KBC-a Rijeka, od njih tri tisuće, pročelnica Zavoda za kliničku, zdravstvenu i organizacijsku psihologiju Ivana Rede kazala je da je cilj ispitivanja bio vidjeti probleme s kojima se nose zaposlenici. Tako su višu razinu stresa pokazali

zaposlenici koji direktno rade s Covid pacijentima, a prema riječima psihologinje Linde Šverko, u taj je rad bilo uključeno 200 djelatnika triju klinika te im se pridružilo i više od 220 djelatnika drugih klinika, kao i niz drugih zaposlenika koji su radili na podržavajućim poslovima, a oni su u ispitivanju najveće zadovoljstvo izrazili vezano za sam posao i komunikaciju.

Porod bez pratnje

Pandemija je utjecala na rad svih klinika, ali i na ambulantan rad pa je tako Gracia Dekanić s Klinike za ginekologiju iznijela svoja iskustva rada s roditeljima za vrijeme pandemije, istaknuvši da je najviše negodovanja izazvala epidemiološka mjera zabrane prisustva pratnje na porodu u studenom.

- To je i razumljivo, jer pratnja na porodu je značajna potpora. Međutim, kasnije je ispitivanje ipak pokazalo zadovoljstvo i tih roditelja. Pandemija je utjecala i na tečaj za trudnice koji se sada provodi online kako bi se budućim roditeljima predstavio prostor u kojem će se porod odvijati te osoblje. Online tečaj im pruža i druge informacije, čime su trudnice zadovoljne, kazala je Dekanić.

Iznoseći iskustvo rada psihologa u ambulanzama za vrijeme pandemije, Jelena Mladinić se posebno osvrnula na nove epidemiološke uvjete koji podrazumijevaju čekanje pacijenata na ulici, prazne čekaonice, mjerenje temperature, ali i rad pod maskama za lice koje onemogućavaju iskazivanje empatije i bilo kakvih osjećaja što znatno otežava rad.

U organizaciji Rijeke psihologije u Kampusu otvorena izložba »Postati dobro: smjernice za jačanje dobrobiti«

Alati za brigu o mentalnom zdravlju građana

Izložba se dotiče otpornosti, mentalne higijene, suočavanja sa stresom te kako bolje spavati, komunicirati ili pak naći hobi

RIJEKA ▶ Na vanjskim izložbenim panelima na Kampusu riječkog Sveučilišta na Trsatu otvorena je izložba »Postati dobro: smjernice za jačanje dobrobiti«. Izložbu su pripremile članice Organizacijskog odbora Rijeke psihologije te studentice iz Udruge studenata psihologije Psirius, želeći, kako kažu, pružiti alate za brigu o mentalnom zdravlju građana. Izložba se bavi mentalnim zdravljem, a dotiče se otpornosti, mentalne higijene, suočavanja sa stresom te načina kako bolje spavati, komunicirati ili pak naći hobi. Ines Jakovčić, predsjednica Organizacijskog odbora Rijeke psihologije, koja radi u Sveučilišnom savjetovališnom centru, smatra da je većina ljudi osjetila posljedice lockdowna i trenutačnog stila života, to jest nemogućnosti

„Primjećujemo povećanje anksioznosti, različitih strahova i depresivnosti. Teško je cijelo vrijeme biti na ekranima

Ines Jakovčić

Članice Organizacijskog odbora Rijeke psihologije te studentice iz Udruge studenata psihologije Psirius

da funkcioniramo kao prije, pa tako i studenti.

- Primjećujemo povećanje anksioznosti, različitih strahova i depresivnosti. Teško je cijelo vrijeme biti na ekranima, a i onemogućeni smo da doživimo neka zadovoljstva te napunimo baterije za

obavljanje svakodnevnih obaveza. Studenti su tako s mentoricama pripremili izložbu i savjete za poboljšanje psihološkog zdravlja pa pozivam sve da se prošetaju do Kampusu i razgledaju je, kaže Jakovčić. Silvija Šikić, jedna od mentorica izložbe uz Hanu Gačal i

Nevu Ljuštinu, rekla je da su one i studentice željele upoznati građane s pojmovima poput psihološke otpornosti i mentalne higijene te osvijestiti važnost brige za psihičko zdravlje, koje je važno kao i fizičko. Iz Udruge studenata Psirius pak kažu da im je uvijek

drago sudjelovati u ovakvim aktivnostima jer psihologija može puno pomoći, i inače, a i u sadašnjim uvjetima. Izložbu sufinancira i podupire Studentski kulturni centar riječkog sveučilišta, a može se pogledati do 15. ožujka.

J. KRŠOVNIK